

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA JAVNO UPRAVO
DIREKTORAT ZA ORGANIZACIJO IN KADRE

Tržaška cesta 21, 1000 Ljubljana

T: 01 478 16 50
F: 01 478 16 99
E: gp.mju@gov.si
www.mju.gov.si

Številka: 092-13/2012/2
Datum: 24. 1. 2012

Zadeva: Vprašanje – uradni jezik

Spoštovani,

na Ministrstvo za javno upravo smo po e-mailu prejeli vaše vprašanje glede izpolnjevanja pogoja znanja uradnega jezika, ki se kot pogoj navaja pri objavah novih delovnih mest. V nadaljevanju vam pošiljamo splošno pojasnilo:

Uvodoma naj vam najprej pojasnimo, da zaposlovanje v javni upravi ureja Zakon o javnih uslužbencih (Uradni list RS, št. 63/2007-UPB3, 65/2008, 69/2008-ZTFI-A, 69/2008-ZZavar-E in 74/2009 Odl. US: U-I-136/07-13; v nadaljevanju besedila: ZJU) ter na njem temelječi predpisi, predvsem Uredba o postopku za zasedbo delovnega mesta v organih državne uprave in v pravosodnih organih (Uradni list RS, št. 139/06 in 104/2010) ter Uredba o notranji organizaciji, sistemizaciji, delovnih mestih in nazivih v organih javne uprave in v pravosodnih organih, priloga I, priloga I.a, priloga II, priloga II.a, priloga III, priloga IV (Uradni list RS, št. 58/2003, 81/2003, 109/2003, 22/2004, 43/2004, (58/04 - popr.), 138/2004, 35/2005, 60/2005, 72/2005, 112/2005, 49/2006, 140/2006, 9/2007, 33/2008, 66/2008, 88/2008, 8/2009, 63/2009, 73/2009, 11/2010, 42/2010, 82/2010; v nadaljevanju besedila: Uredba).

V javni upravi so zaposleni javni uslužbenci, torej uradniki ter drugi javni uslužbenci. Uradniki so javni uslužbenci, ki v organih opravljajo javne naloge, torej naloge, ki so neposredno povezane z izvrševanjem oblasti ali z varstvom javnega interesa. Kriterije za določitev delovnih mest, na katerih se v organih državne uprave, pravosodnih organih in upravah lokalnih skupnosti opravljajo javne naloge, je vlada podrobneje opredelila z Uredbo ter v Prilogi I določila tudi pogoje za zasedbo posameznega delovnega mesta, ki se opravlja v določenem nazivu.

Poleg uradnikov so v javni upravi zaposleni javni uslužbenci, ki v organih opravljajo spremljajoča dela. Gre za strokovno-tehnične javne uslužbence, naloge, ki jih opravljajo pa so predvsem dela na področju kadrovskega in materialno-finančnega poslovanja, tehnična in podobna dela ter druga dela, ki jih je treba opravljati zaradi nemotenega izvajanja javnih nalog organa. Razvrstitev strokovno-tehničnih delovnih mest ter pogoje za zasedbo le-teh pa so določeni v Prilogi III k prej navedeni Uredbi.

Za uradniška delovna mesta se kot pogoj za opravljanje dela poleg splošnih pogojev, ki jih urejajo predpisi s področja delovnega parava, določijo naziv, smer izobrazbe, funkcionalna in specialna znanja ter posebne sposobnosti, lahko pa tudi drugi pogoji, če tako določa zakon. (79. člen ZJU). Pogoji za imenovanje v naziv pa so v skladu z 86. členom ZJU najmanj predpisana izobrazba in znanje uradnega jezika.

Za strokovno-tehnična delovna mesta se kot pogoji za opravljanje dela poleg splošnih pogojev, ki jih urejajo predpisi s področja delovnega prava, določijo stopnja in smer izobrazbe ter delovne izkušnje, lahko pa tudi znanje uradnega jezika, funkcionalna in specialna znanja ter posebne sposobnosti ali drugi pogoji, če tako določa zakon (79. člen ZJU).

Uradni jezik v upravi je, v skladu s 4. členom Zakona v državni upravi (Uradni list RS, št. 52/02, 110/02, 56/03, 61/04, 123/04, 93/05, 113/05 - upb4, 89/07, 126/07, 48/09), slovenščina. Na območjih občin, v katerih živita avtohtoni italijanska oziroma madžarska narodna skupnost, je uradni jezik v upravi tudi italijanščina oziroma madžarščina. Na teh območjih uprava posluje tudi v jeziku narodne skupnosti. Če stranka v postopku uporablja jezik narodne skupnosti, uprava vodi postopek v jeziku narodne skupnosti in izdaja pravne in druge akte v postopku v slovenščini in v jeziku narodne skupnosti.

Nadalje naj vam glede izpolnjevanja pogoja znanja uradnega jezika pojasnimo, da je v 7. členu Zakona o javni rabi slovenščine (Uradni list RS, št. 86/2004; v nadaljevanju besedila: ZJRS) določeno:

»Potrebno znanje slovenščine za posamezne poklice oziroma delovna mesta v organih in službah ter pri nosilcih javnih pooblastil iz prvega odstavka 5. člena tega zakona določi Vlada Republike Slovenije z uredbo. Znanje slovenščine se dokazuje s spričevalom ustrezne slovenske javne ali zasebne šole oziroma s posebnim potrdilom pooblaščenega izobraževalne ustanove o uspešno opravljenem preizkusu znanja slovenščine.

Predstojniki ali predstojnice organov, služb in nosilcev javnih pooblastil so odgovorni, da se vladni predpis iz prejšnjega odstavka upošteva v internih aktih organa oziroma organizacije in da na delovnih mestih, na katerih prihaja do govornega ali pisnega poslovanja s strankami, delajo samo ljudje z ustreznim znanjem slovenščine.«

Glede na navedeni člen je bila sprejeta Uredba o potrebnem znanju slovenščine za posamezne poklice oziroma delovna mesta v državnih organih in organih samoupravnih lokalnih skupnosti ter pri izvajalcih javnih služb in nosilcih javnih pooblastil (Uradni list RS, št. 22/2008; v nadaljevanju besedila: Uredba), s katero se predpisujejo ravni potrebnega znanja slovenščine za posamezne poklice oziroma delovna mesta v državnih organih in organih samoupravnih lokalnih skupnosti ter pri izvajalcih javnih služb in nosilcih javnih pooblastil iz 5. člena ZJRS in način dokazovanja tega znanja.

Tako je v 3. členu Uredbe določena tristopenjska lestvica aktivnega znanja slovenščine ter potrebna raven znanja slovenščine za delo na uradniških in strokovno-tehničnih delovnih mestih. Pri delovnih mestih, za katera se po predpisih zahteva določena izobrazbena stopnja, se šteje, da je v okviru te stopnje že zajeta tudi ustrezna raven potrebnega znanja slovenščine, če je oseba izobrazbo dosegla na slovenski šoli. Osebe, ki pa nimajo končanih ustreznih slovenskih šol pa potrebno znanje dokazujejo s posebnim potrdilom uradno pooblaščenega izobraževalne ustanove o uspešno opravljenem preizkusu znanja slovenščine po javno veljavnem izobraževalnem programu ustrezne stopnje v Republiki Sloveniji.

S spoštovanjem,

Mojca Ramšak Pešec
generalna direktorica

